

Yhdistyslain muutokset pähkinänkuoressa

Webinaari, SIVIS, 27.1.2023

Patrik Metsätähti, lakimies, SOSTE

SOSTE

Uudistusten valmistelusta

- Yhteisöllinen kansalaistoiminta 2020-luvulla –työryhmä maaliskuu 2019-helmikuu 2021.
- Väliaikaiset poikkeamislait huhtikuu 2020-kesäkuu 2022
- Yhdistyslain muutos HE 47/2022: **Voimaan 11.7.2022**
- Yhdistyslain muutos HE 200/2022: **Voimaan 8.2.2023**

Heinäkuussa 2022 voimaan tulleet uudistukset

Etäosallistuminen

- Etäosallistuminen yhdistyksen hybridikokouksiin mahdollista yhdistyksen kokouksen/hallituksen päätöksellä, jollei säännöissä rajoitettu/kielletty.
- Voidaan myös päättää, että tässä etänä voi käyttää vain osaa jäsenen oikeuksista ennen yhdistyksen kokousta tai kokouksen aikana.
  - Kutsussa mainittava, mikäli etäosallistuminen rajoitettua.
- Osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus voitava selvittää yhdistyksen kokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla.

Etäkokous

- Sallitaan 100% etäkokoukset perinteisen yhdistyksen kokouksen tai valtuutettujen kokouksen vaihtoehtona
  - Perustuu aina sääntöihin ja jäsenten käytössä kaikki perinteisen kokouksen osallistumiskeinot
  - Reaaliaikainen osallistuminen
  - Hallitus vastaa järjestelyistä

Sitova ennakoilmoittautuminen

- Mahdollisuus sitovaan ennakoilmoittautumiseen
  - Edellyttää sääntökirjausta, toisin kuin väliaikaisissa poikkeamislajeissa
  - Ennakoilmoittautumisvelvollisuus mainittava kokouskutsussa.
  - Kokouskutsuaika lasketaan viimeisestä ilmoittautumispäivästä
  - Jäsenellä on oikeus osallistua yhdistyksen kokoukseen vain tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla, jos hän on ilmoittanut osallistuvansa näin ja kutsussa on mainittu tällaisen yhdistykselle ilmoitettavan osallistumistavan sitovuudesta.

Äänestys- ja vaalijärjestys

- Hybridi-/etäkokoukset eivät enää edellytä erillistä äänestys- ja vaalijärjestystä
  - Äänestys- ja vaalijärjestys oltava jäsen-/ ja liittoäänestyksiä varten
- **Jäsenäänestys (YhdL 17.6)** Säännöissä voidaan määrätä, että jäsenet käyttävät säännöissä erikseen mainituissa asioissa päätösvaltaansa ilman kokousta erillisissä äänestystilaisuuksissa, postitse taikka tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla. Määräys ei voi kuitenkaan koskea 23 §:n 1 momentissa mainittua asiaa.
- **Liittoäänestys (YhdL 19 §)** Päätösvaltaa voidaan säännöissä määrätä käytettäväksi liittoäänestyksessä sellaisessa yhdistyksessä, jonka jäsenenä sääntöjen mukaan on vain yhdistyksiä taikka yhdistyksiä ja yksityisiä henkilöitä. Säännöissä on mainittava, missä asioissa tai millä edellytyksillä päätösvaltaa käytetään liittoäänestyksessä. Liittoäänestys ei voi koskea 23 §:n 1 momentissa mainittua asiaa. Liittoäänestys toimitetaan erillisissä äänestystilaisuuksissa, postitse taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.
- Kokouskutsussa oltava riittävä ohjeistus etäosallistumisen edellytyksistä, toteutustavoista ja menettelyistä.

Yksimielinen päätöksenteko ja äänestystavan valinnanvapaus

- Jäsenet voivat yksimielisinä päättää siitä, että päätös yhdistyksen kokoukselle kuuluvasta asiasta tehdään kokousta pitämättä. (vrt. entinen: Jäsenet voivat yksimielisinä päättää yhdistyksen kokoukselle kuuluvasta asiasta ilman kokousta.)
- Säännöissä voidaan määrätä suhteellisen vaalin toimittamisesta avoimella äänestyksellä.

Helmikuussa 2023 voimaan tulevat uudistukset

Päätösvallan delegointi jäsenasioissa

- Hallitus voi valtuuttaa päättämään jäseneksi ottamisesta ja ottamaan vastaan eroilmoituksia
  - Selventää epävirallisen yhdistyskäytännön (jossa jäsenyyksiä on hyväksytty jälkikäteen vaikka jäsenoikeudet ovat alkaneet jo aiemmin)
  - ”Säännöissä voidaan myös määrätä, että hallitus päättää jäsenten hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä.”
  - ”Myös muu hallituksen nimeämä voi ottaa vastaan eroilmoituksen, jollei säännöissä määrätä toisin”
- Ei muutosta jäsenen erottamiseen (ei perusteita sallia delegointia)

Jäsen- ja liittoäänestys

- Jäsen- ja liittoäänestys mahdollista myös hallituksen puheenjohtajasta ja hallituksen jäsenistä
  - HO-kirjaus
  - Perustuu aina yhdistyksen sääntöihin
  - Liittoäänestys = esim. liiton jäsenyhdistyksen henkilöjäsen saa äänestää liiton yhdistyksen kokoukselle kuuluvasta asiasta.
  - Nyt jäsenyhdistyksen henkilöjäsenelle ei voi antaa äänioikeutta esim. liiton pj:n tai hallituksen jäsenen vaalissa

Pienimmille yhdistyksille helpotettu tilinpito

- Kevyempää tilinpitonormistoa voidaan soveltaa, jos
  - Yhdistyksen avustusten ja muiden tulojen yhteenlaskettu määrä tilikaudella on enintään 30 000 euroa sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudelta.
  - Yhdistyksen rekisteröinnistä on alle kaksi vuotta eikä ole ilmeistä, että raja-arvo ylittyy tilikaudella
  - Yhdistys ei harjoita liiketoimintaa
- Kevyemmän tilinpidon soveltamisesta määrättävä säännöissä
  - Vaihtoehtoisesti tilinpito voidaan päättää järjestää pykälän mukaan yhdistyksen kokouksen päätöksellä, johon sovelletaan sääntöjen muuttamista koskevia vaatimuksia enemmistöstä ja kokouskutsusta.
  - > Asia mainittava kokouskutsussa, päätettävä kolmen neljäosan enemmistöllä, jollei säännöissä muuta enemmistövaatimusta.

Maksuperusteinen yksinkertainen kirjanpito

- Tilinpidon tarkoitus on pitää erillään yhdistyksen tulot, menot, varat ja velat (tapahtumat), jotta jäsenet sekä avustusten antajat ja viranomaiset voivat seurata taloudenpitoa tehtäviensä hoitamisen edellyttämällä tavalla.
- Tapahtumat on merkittävä tilinpitoon kassaperusteisesti aikajärjestyksessä ja ilman aiheetonta viivytystä. Kaikista tapahtumista tulee käydä ilmi niiden sisältö ja ajankohta.
- Laskut, kuitit ja muu tilinpitoaineisto säilytetään siten, että tarvittaessa yhteys tilinpidon merkinnästä tapahtumaan on vaivatta selvitettävissä. Säilytysvelvollisuus 6 vuotta.
- Ei pakollista tilinpäätöstä, jos tilinpito vähintään kuukausittain jäsentenä nähtävänä.
  - Vaihtoehtoisesti mahdollisuus tilinpäätöstä kevyempään vuosilaskelmaan, jonka kaava annetaan asetuksella kevään 2023 aikana.

Hallituksen päätöksenteko ilman kokousta

- **Lisäys YhdL 35 §:ään:** Hallitus voi päättämänsä menettelyn mukaisesti tehdä päätöksiä kokousta pitämättä, jollei säännöissä määrätä toisin. Jos päätös tehdään pitämättä kokousta, se on kirjattava, varmennettava ja säilytettävä luotettavasti.
- Oikeustilaa lähinnä selventävä säännös, myös tällä tavoin tehtävään päätökseen kaikille hallituksen jäsenille on pyrittävä varaamaan mahdollisuus osallistua asian käsittelyyn.

Vahingonkorvauskanteen kanneaika

- Kanne hallituksen jäsenen/tilin- tai toiminnantarkastajan aiheuttamasta vahingosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun vahingonkärsijä on saanut tietää tai hänen olisi pitänyt tietää vahingosta ja siitä vastuussa olevasta.
- Kuitenkin viimeistään viidessä vuodessa (Aiemmin kymmenen vuotta).
- Yhdenmukaistaa luottamusjohdon vastuuta muiden yhteisömuotojen kanssa.

Loppuselvityskokouksesta luopuminen

- Tähän asti yhdistyslain 40 § lähtökohtaisesti edellyttänyt yhdistyksen purkamispäätöksen jälkeisen selvitystilän päätteeksi vielä kokouksen hallituksen/selvitysmiesten laatiman loppuselvityksen tarkastamiseksi.
- Käytännössä voitu välttää sillä, että hallitus laatii purkamisesta päättävälle kokoukselle yhdistyksen varoista selvityksen, jonka mukaan yhdistys on velaton.
- Loppuselvityskokous voitu jättää pitämättä myös, mikäli kokouksen järjestäminen ”tarpeetonta yhdistyksen varojen vähäisyys ja muut seikat huomioon ottaen”.
- Jatkossa loppuselvityskokousta ei koskaan edellytetä. Selvitysmiesten on kuitenkin huolehdittava loppuselvityksen säilyttämisestä noudattaen, mitä kirjanpitolaissa säädetään tasekirjan säilyttämisestä sekä annettava jäljennös loppuselvityksestä yhdistyksen jäsenelle tai muulle, jonka oikeutta purkautuminen koskee.

Kiitos!

Patrik Metsätähti

Lakimies

040 938 3454, patrik.metsatahti@soste.fi

Yliopistonkatu 5, 00100 Helsinki

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry.

SOSTE